

Ensemble Lumaka

Keuze voor origineel en/of arrangement

Het ensemble met de raadselachtige naam Lumaka speelt veel 20e eeuwse Franse muziek. Op hun website staat daar een verklaring voor: *In de jaren '20 van de vorige eeuw werd er voor het eerst een ensemble in kwintetbezetting: harp, fluit en strijktrio, opgericht. Daardoor is er in die tijd veel Frans repertoire voor een dergelijke bezetting geschreven. Ook muziekhistorisch gezien is het een interessante periode: men beleefde het staartje van de Romantiek, de eerste jazz-invloeden en een veelsoortige ritmiek.*

De vrij onbekende **Jean Cras** (1879 -1932) kreeg zijn opleiding aan de zeevaartschool, niet ongebruikelijk voor een Bretonse jongeman. Toch trok ook de muziek, zijn vele reizen inspireerden hem tot het gebruik van ritmes en melodiën uit andere landen. Zijn vriendschap met de componist Henri Duparc, die hem '*zoon van mijn ziel*' noemde, was medebepalend voor zijn stijl. Die wordt wel vergeleken met die van César Franck, maar ook met Bela

Bartok. Aan de luisteraar dat te ontdekken.

Ook de Belg **Joseph Jongen** (1873-1953) past in dit klankbeeld. Zijn Concert á cinq heeft onmiskenbaar een Franse kleur.

In 1940 schreef **Darius Milhaud** een Sonatine voor strijktrio.

Een genre dat een paar eeuwen eerder zeer populair was, zeker ook door de muziekbeoefening in huiselijke kring.

Jean Francaix (1912- 1997) schreef in 1934 Quintet no.1 Hij liet een groot oeuvre na in een stijl die neo- classisisme wordt genoemd. Zijn werk wordt veel gespeeld, niet in het minst door de Franse sfeer die het oproept. Zijn muziek klinkt licht en moet naar eigen zeggen '*plezier opwekken*'.

Arrangement

Een arrangement kan een mooie aanvulling op het repertoire zijn als het origineel niet geschikt is voor het bestaande ensemble. De fluitiste Jana Machaletti heeft inmiddels bewezen dat zij dat vak beheerst. Niet alleen speelt Lumaka haar arrangement van een werk van Debussy, maar ook heeft zij een volksdans van Bartok voor Lumaka bewerkt. Bartok, de componist door wie Jean Cras beïnvloed werd.

Debussy (1862- 1918) schreef in 1894 de *Prélude à l'après midi d'un faune*. Het is door Machaletti bewerkt.

Debussy schildert in klank de lome sfeer waaraan een faun zich overgeeft.

De componist werd op zijn beurt weer geïnspireerd door het gelijknamige gedicht van Mallarmé. In 1893 speelde hij de pianoversie van dit symfonisch gedicht, in 1894 voltooide hij de orkestratie.

Debussy schreef erover: *'vermoeid van het achtervolgen van de vluchtende nimfen geeft de faun zich over aan zijn droom van de heerschappij over de Universele Natuur.'*

Vraag aan de luisteraar:

Wie, o wie weet de betekenis van de naam Lumaka die dit ensemble al jaren draagt?

Marjan Doorn

April 2022